

รายงานสรุปผลการดำเนินการเสนอกรมปศุสัตว์
การขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator : DLD-C)

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชุมพร

ภารกิจที่ ๔ ตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคทั้งระบบ

วัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบยืนยันข้อมูลประมาณน้ำนมโคที่แท้จริง ที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการนมทั้งระบบ ให้มีความถูกต้องตรงตามประมาณน้ำนมโคที่มีอยู่จริง และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

เป้าหมาย ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเมืองชุมพร อำเภอปะทิว และอำเภอท่าแซะ
ตรวจสอบฟาร์มโคนม จำนวน ๓๓ ฟาร์ม
ตรวจสอบศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ จำนวน ๑ ศูนย์

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. การตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ที่ ฟาร์ม โคนมของเกษตรกร

๑.๑ ให้ปศุสัตว์จังหวัดพื้นที่ที่มีการเลี้ยงโคนม มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ ในสังกัดเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการนำทางให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด ไปยังฟาร์มโคนมของเกษตรกร

๑.๒ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด เข้าทำการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ที่ ฟาร์มโคนมเกษตรกรในพื้นที่ทุกจังหวัดที่มีการเลี้ยงโคนมพร้อมกัน ระยะเวลาการตรวจสอบต่อเนื่องกัน และดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายใน ๕ วัน ตั้งแต่ได้รับทราบคำสั่ง

๑.๓ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ ให้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคให้เกษตรกรเจ้าของฟาร์มได้เข้าใจอย่างทอ่งแท้ ทั้งนี้ หากเกษตรกรเจ้าของฟาร์มโคนมปฏิเสธไม่ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด เข้าตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคและ ตรวจนับจำนวนโคนมของฟาร์ม ให้รายงานต่อคณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับเขต ทราบทันที

๑.๔ การตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคที่ ฟาร์มโคนมของเกษตรกร ให้ตรวจสอบโดยการชั่งน้ำหนักน้ำนมดิบที่ฟาร์มเกษตรกรผลิตได้ในวันที่เข้าตรวจสอบ จำนวน ๒ มื้อ คือ มื้อเช้าและมื้อเย็น หรือ มื้อเย็นและมื้อเช้าแล้วแต่กรณี แล้วให้รวมปริมาณน้ำนมโคที่ตรวจสอบได้ทั้ง ๒ มื้อ เป้นตัวเลขปริมาณน้ำนมโคของฟาร์มโคนมนั้นในวันที่ เข้าตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค

๑.๕ การชั่งน้ำหนักน้ำนมโค ที่ฟาร์มของเกษตรกร สามารถกระทำได้ ๒ กรณี

กรณีฟาร์มขนาดเล็ก ที่ใช้ระบบรีดนมแบบถังรีด Buket plant และใช้ถังบรรจุน้ำนมแบบถังขนาดเล็ก (Milk Can) ดังภาพที่ ๑ ให้ชั่งน้ำหนักน้ำนมโคที่รีดได้ในช่วงเวลานั้น ๆ (เช้า หรือ เย็น) โดยการชั่งน้ำหนักถังนมที่บรรจุน้ำนมทุกถัง แล้วห้กลับด้วยน้ำหนักของถังนม

กรณีฟาร์มขนาดใหญ่ ที่ใช้ระบบรีดนมที่ทันสมัย ที่ไม่ได้ใช้ถังนม (Milk can) เหมือนกับฟาร์มโคนมขนาดเล็ก

๒. การตรวจสอบจำนวนโคนม ที่ ฟาร์มโคนมของเกษตรกร

๒.๑ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด ตรวจสอบจำนวนโคนมทั้งหมดในฟาร์มเกษตรกรที่มีอยู่ ในวันที่เข้าตรวจสอบ โดยการตรวจนับด้วยตนเอง หรือ สอบถามเกษตรกรเจ้าของฟาร์ม หรือ ตรวจสอบ จากบันทึกของฟาร์ม หรือ ใช้วิธีการตรวจสอบต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อตรวจสอบจำนวนโคนมประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ในฟาร์ม ณ วันที่เข้าตรวจสอบ โดยแบ่งประเภทโคนมออกเป็น ๖ ประเภท ดังนี้

- ๑) แมโครีดนม หมายถึง แมโคโคนมที่ รีดนมอยู่ ในวันที่เข้าตรวจสอบ
- ๒) โคทราย หมายถึง แมโคโคนมที่เคยให้ลูก แต่ในวันที่ เข้าตรวจสอบ แมโคตัวนั้นหยุดรีดนม
- ๓) โคสาวท้อง หมายถึง โคที่ยังไม่เคยให้ลูก ไม่เคยรีดนม อยู่ในระยะตั้งท้อง
- ๔) โครุ่น - โคสาว หมายถึง โคนมเพศเมียที่มีอายุมากกว่า ๓ เดือน แต่ยังไม่ตั้งท้อง
- ๕) ลูกโค (แรกเกิด - ๓ เดือน) หมายถึง ลูกโคเพศเมีย ที่มีอายุไม่เกิน ๓ เดือน
- ๖) โคเพศผู้ หมายถึง โคเพศผู้ ทั้งหมด ทุกอายุ ที่มีอยู่ในฟาร์ม

๒.๒ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด บันทึกข้อมูลการตรวจสอบจำนวนโคนมลงในแบบการบันทึกข้อมูล Google sheet ที่คณะกรรมการอำนวยการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคทั้งระบบ กำหนด โดยมีคำชี้แจงการบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์ม

๓. การตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ที่ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ

๓.๑ ให้ปศุสัตว์จังหวัดพื้นที่ที่มีการเลี้ยงโคนมมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ ในสังกัด เป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการนำทางให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ไปยังศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ

๓.๒ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ เข้าทำการตรวจสอบปริมาณ น้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ พร้อมกันทุกจังหวัด ให้ตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคของแต่ละศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา ๓ วัน และดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕ วัน ตั้งแต่ได้รับทราบคำสั่ง

๓.๓ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคให้ผู้จัดการศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ หรือ ผู้ที่มีอำนาจในการให้ ข้อมูลได้เข้าใจอย่างทอ้งแท้ หากผู้จัดการศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ หรือ ผู้ที่มีอำนาจในการให้ ข้อมูล ปฏิเสธไม่ให้คณะทำงาน ตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ เข้าตรวจสอบข้อมูลปริมาณน้ำนมดิบและตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้รายงานต่อคณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับเขตทราบทันที

๓.๔ ให้คณะทำงานตรวจสอบตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ บันทึกข้อมูลการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ลงในแบบบันทึกข้อมูลการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบที่คณะกรรมการอำนวยการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคทั้งระบบกำหนด โดยมีคำชี้แจงการบันทึกข้อมูล ในแบบฟอร์ม

๓.๕ ให้คณะทำงานตรวจสอบตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ที่ได้รับมอบหมาย ให้เข้าตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคที่ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบนั้น ๆ และ ให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์รวมน้ำนมดิบที่ ให้ข้อมูล ลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบฟอร์ม

๓.๖ ให้คณะทำงานตรวจสอบตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบในแบบฟอร์ม บันทึกลงในไฟล์ Microsoft Excel ที่กำหนด

๓.๗ แบบฟอร์มการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ณ ศูนย์รวมน้ำนมดิบ

๔. การตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคของคณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคเฉพาะกิจ

๔.๑ กรณี คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ที่ ฟาร์มโคนมของเกษตรกรได้ หรือ เกษตรกรเจ้าของฟาร์มโคนมปฏิเสธ ไม่ยินยอมให้ คณะทำงาน ตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด เข้าตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคและตรวจนับจำนวนโคนมของฟาร์ม

๔.๒ กรณี การตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคของฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่มีแม่โครีดนมมากกว่า ๑๐๐ ตัวขึ้นไป

๕ การรายงานผลการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค

๕.๑ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับเขต รายงานผลการดำเนินงาน ให้ คณะกรรมการอำนวยการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคทั้งระบบพิจารณา

๕.๒ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด รายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับเขต ทราบและพิจารณา

๕.๓ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับจังหวัด รายงานผลการดำเนินงานให้ คณะกรรมการอำนวยการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคทั้งระบบพิจารณา

๕.๔ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคเฉพาะกิจ รายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับเขต ทราบและพิจารณา

๕.๕ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคเฉพาะกิจ รายงานผลการดำเนินงานให้ คณะกรรมการอำนวยการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคทั้งระบบพิจารณา

๕.๖ ให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมดิบ ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมโค รายงานผลการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการอำนวยการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคทั้งระบบพิจารณา

ผลการดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเมืองชุมพร อำเภอปะทิว และอำเภอท่าแซะ
ตรวจสอบฟาร์มโคนม จำนวน ๓๓ ฟาร์ม จำนวนโค ๕๙๑ ตัว
ตรวจสอบศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ จำนวน ๑ ศูนย์
ปริมาณน้ำนมที่รีดได้ ๑,๘๗๖.๓๖ กิโลกรัม

ผลการดำเนินงานการตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคและจำนวนปริมาณโคจังหวัดชุมพร
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗

วันที่ตรวจ	การตรวจสอบ เกษตรกร ผู้เลี้ยงโคนม (ราย)	สถานการณ์เลี้ยงโค			จำนวนโค							ปริมาณน้ำนมที่รีดได้		
		เกษตรกรที่ยัง เลี้ยงโคนม (ราย)	เกษตรกรที่เลิก เลี้ยงโคนมไปแล้ว (ราย)	แม่โค รีดนม (ตัว)	โค คราย (ตัว)	โคสาว ท้อง (ตัว)	โครุ่น (ตัว)	ลูกโค (ตัว)	โค เพศผู้ (ตัว)	โค ทั้งหมด (ตัว)	รอบเช้า (กก.)	รอบบ่าย (กก.)	รวม (กก.)	
๒๖ มี.ค.๖๗	๑๑	๓	๘	๒๑	๗	๐	๑๑	๑๕	๑๓	๖๗	๙๖.๙๖	๕๒.๔๐	๑๔๙.๓๖	
๒๗ มี.ค.๖๗	๒๒	๑๐	๑๒	๑๕๖	๖๐	๕๕	๑๒๗	๕๓	๗๓	๕๒๔	๑,๑๒๘.๐๐	๕๙๙.๐๐	๑,๗๒๗.๐๐	
รวม	๓๓	๑๓	๒๐	๑๗๗	๖๗	๕๕	๑๓๘	๖๘	๘๖	๕๙๑	๑,๒๒๔.๙๖	๖๕๑.๔๐	๑,๘๗๖.๓๖	

หมายเหตุ : - ข้อมูลจากในระบบบันทึกการตรวจสอบข้อมูลโคนมและปริมาณน้ำนม เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๓๐ ราย

- จากการตรวจสอบการมีอยู่จริงของเกษตรกรที่เลี้ยงโคนม จำนวน ๓๓ ราย

ลงชื่อ ผู้รายงาน

(นายธราพงษ์ มีมุสิทธิ)

เกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ประธานคณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโคจังหวัดชุมพร

หน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงาน

๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชุมพร
๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร
๓. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชุมพร
๔. สำนักงานประมงจังหวัดชุมพร
๕. สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดชุมพร
๖. โครงการชลประทานจังหวัดชุมพร
๗. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชุมพร
๘. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชุมพร

ปัญหาอุปสรรค

๑. การเข้าตรวจสอบฟาร์มหลายฟาร์มต่อเนื่องกัน อาจทำให้เกิดความเสี่ยงในการแพร่กระจายของเชื้อโรค โดยเชื้อจะปนเปื้อนมากับสิ่งของได้
๒. ระบบการจัดการฟาร์มโคนมของเกษตรกรยังไม่ได้มาตรฐาน เช่น การป้องกันโรค การทำความสะอาดฆ่าเชื้อโรคภายในฟาร์ม
๓. ข้อมูลการเลี้ยงโคนมยังไม่มีมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

๑. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ การจัดการฟาร์ม การป้องกันโรค อย่างสม่ำเสมอ
๒. สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดชุมพร แนะนำการจัดการของเสียภายในฟาร์มด้วยน้ำหมักชีวภาพ
๓. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนพร้อมปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยง เช่น การประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ผสมเทียมแจ้งเกษตรกรโดยตรง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

๑. การทำงานแบบบูรณาการของหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดชุมพร ซึ่งมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ประสาน วางแผนการดำเนินงาน และสรุปการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อรายงานผลให้คณะทำงานตรวจสอบปริมาณน้ำนมโค ระดับเขต ทราบและพิจารณา
๒. การประสานงานของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จังหวัดชุมพรและผู้ประกอบการฟาร์มโคนม ที่พร้อมให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานในการตรวจสอบข้อเท็จจริง